

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRE – 23.04.2009, št. 07/2009
www.cipra.org/alpmedia

CIPRA zahteva intenzivna prizadevanja udeleženk konference v Kopenhagenu

Z Bolzansko resolucijo, ki je bila sestavljena na začetku letošnjega aprila, je CIPRA vlade alpskih držav ter držav skupine G8 pozvala, da se na letošnji decembrski konferenci ZN o spremembi podnebja še posebno zavzeto vključijo v razpravo. 15. svetovna konferenca pogodbenic Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja v Kopenhagenu bo pomenila nedvomno pospešitev politike preprečevanja podnebnih sprememb.

CIPRA upa, da bo imela Bolzanska resolucija močan odmev.

© CIPRA International

V resoluciji CIPRA podpira konkretna pričakovanja, da bodo politiki v alpskih državah in regijah podprli investicije v energijsko učinkovitost zgradb in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz prometa. Prav tako je nujno potrebno zagotoviti sredstva za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in za izvajanje ustreznih raziskav in tehnološki razvoj. Le tako bo namreč mogoče doseči in tudi preseči cilje zmanjševanja emisij, kot so zapisani v veljavnih mednarodnih sporazumih o podnebj. Države in regije se morajo izogibati tratenju finančnih sredstev za programe, ki predvidevajo povečanje in

oživitev proizvodnje energije iz fosilnih in/ali jedrskih goriv. Načeloma bi morala politika pri vseh pobudah in mednarodnih telesih podpreti določitev zavezujočih ciljev zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v svetu.

Pričakovanja CIPRE glede konference so izredno velika, tudi zato, ker so podnebne spremembe prav alpski svet prizadele v posebni meri.

Bolzanska resolucija je bila sestavljena v okviru mednarodne konference o podnebj „Trezna glava v topli gredi“, ki jo je organizirala CIPRA, in poslana okoljskim ministrom in ministricam držav skupine G8 z namenom pokazati, katera so konkretna področja delovanja. Več informacij o resoluciji na http://www.cipra.org/sl/alpmedia/stalisca/98/?set_language=sl (de/fr/it/sl/en).

Vsebina

Stran 1

CIPRA zahteva intenzivna prizadevanja udeleženk konference v Kopenhagenu

Stran 2

Alpe kot bivalni prostor – iskanje zasnov za poselitev

Teritorialni vodnik za kakovostnejši prihodnji razvoj nekega izrednega območja

Nove tehnologije za spodbujanje šol na gorskih območjih

Prizadevanja 400 evropskih občin za varstvo podnebja

Stran 3

Avstrija išče podnebnju najprijaznejšo občino 2009

Francoski izdelki z blagovno znamko Regijski naravni park

RiskPlan bo pripomogel k lažjemu obvladovanju tveganj

Proti toku

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Alpe kot bivalni prostor – iskanje zasnov za poselitev

Razstava „Alpe kot bivalni prostor“ je pravzaprav iskanje projektov, usmerjenih v razvoj trajnostnih in inovativnih zasnov za poselitev na razpotju med pokrajinskim prostorom in aglomeracijami, upoštevajo pa tudi specifične regionalne danosti alpskega prostora.

Več na strani 3: Avstrija išče podnebnju najprijaznejšo občino 2009

Avstrijsko Zvezno ministrstvo za življenje, ki pokriva področje kmetijstva, gozdarstva, okolja in vodnega gospodarstva, bo tudi letos z razpisom natečaja v sodelovanju z Zvezo občin in vodilnim avstrijskim podjetjem za dobavo električne energije iskalo občino, katere ravnanje na področju varstva podnebja je v Avstriji najbolj ozaveščeno.

Alpe kot bivalni prostor – iskanje zasnov za poselitev

Razstava „Alpe kot bivalni prostor“ je pravzaprav iskanje projektov, usmerjenih v razvoj trajnostnih in inovativnih zasnov za poselitev na razpotju med pokrajinskim prostorom in aglomeracijami, upoštevajo pa tudi specifične regionalne danosti alpskega prostora. Iščejo se različne zasnove za poselitev: od večdružinskih hiš do poselitvenih struktur, vključno z združevanjem funkcij, ki presegajo samo bivanje.

Razstava želi pokazati, kaj se pravzaprav skriva za alpskim mitom in zanesenimi predstavami o alpski „identiteti“; odgovoriti poskuša na vprašanje, kakšno je danes življenje v Alpah in kako 14 mio. alpskih prebivalcev zaznava alpski življenjski prostor in pokrajine.

Razstava v organizaciji „kunst meran“ in fundacije Arhitekturne zbornice v Bolzanu bo svoje trimesečno potovanje začela aprila 2010 v Meranu/I, gostovala pa bo v vseh alpskih državah. O zasnovi ter zahtevah glede zasnov za poselitev lahko nasvete poiščete na www.meran2010.info (de/fr/it/en).

Kako danes živijo ljudje v Alpah? To je eno vprašanje od mnogih, na katero poskuša poiskati odgovor razstava „Alpe kot bivalni prostor“.

© www.hartmann-architekt.ch

Teritorialni vodnik za kakovostnejši prihodnji razvoj nekega izrednega območja

Francoske Severne Alpe so posebno območje, za katero sta značilna intenzivna demografska dinamika in gospodarstvo, ki pa danes že ogrožata naravo in okolje. To območje naj bi sedaj učinkoviteje zavarovali. Francosko Ministrstvo za ekologijo, energijo, trajnostni razvoj in prostorsko načrtovanje namreč v sodelovanju z regionalnimi organi oblasti pripravlja navodila oz. vodnik za prostorsko načrtovanje tamkajšnjega območja (Directive Territoriale d'Aménagement – DTA), ki naj začel veljati poleti leta 2010. Navodila se v glavnem osredotočajo na dve prednostni nalogi: na ozemlje, ki ga ljudje potrebujejo za najrazličnejše dejavnosti. in pa podnebne spremembe, katerih posledice so odločilnega pomena za upravljanje tega območja.

V DTA so postavljeni visoki cilji, ki so podobni nalogam Alpske konvencije, zato gre tu za pomemben planski instrument za uresničevanje Alpske konvencije na območju francoskih Alp. Iz tega razloga je pomembno, da v naslednji, tj. posvetovalni fazi ne bi prišlo do črtanja posameznih vsebin.

Nadaljnje informacije in vir: <http://www.dta-alpesdunord.fr> (fr), CIPRA Francija

V prostorskem načrtovanju v francoskih Severnih Alpah naj bi med drugim upoštevali tudi vplive podnebnih sprememb na regijo.

© cpqs / flickr

Nove tehnologije za spodbujanje šol na gorskih območjih

Nov dogovor med italijansko pokrajino Piemont in deželnim šolskim uradom naj bi z uvedbo novih tehnologij pri pouku pripomogel k ohranitvi in razvoju šol na oddaljenih gorskih območjih. Protokol, podpisan 14. aprila 2009, določa, da bo deželni odbor za izobraževanje nakazal milijon evrov za financiranje občinskih projektov. Ta bo iz proračuna pokrajinskega odbora za gorska območja namenjena za financiranje projektov, ki jih občine predlagajo vsako leto.

Novi dogovor pomeni dopolnitev dogovorov iz l. 2003 in 2006, saj uvaja poskusno uvajanje in spodbujanje projektov, ki uporabljajo nove tehnologije. Interaktivne šolske table, virtualni obiski in skupno izvajanje raziskav so instrumenti za poučevanje na daljavo. Skupen cilj pa je zmanjšati oddaljenost šol na gorskih območjih.

Vir: <http://www.regione.piemonte.it/cms/piemonte-informa/scenari/nelle-scuole-di-montagna-si-usa-la-tecnologia.html> (it)

Prizadevanja 400 evropskih občin za varstvo podnebja

400 evropskih mest oziroma občin je podpisalo konvencijo županov. Lokalni organi oblasti so se s podpisom tako zavezali, da bodo presegli cilje, ki si jih je do leta 2020 EU zastavila glede zmanjševanja emisij CO₂ in glede energijske učinkovitosti, ter da bodo takoj začeli izvajati ukrepe na področju varstva podnebja. Podpisniki so se tudi zavezali, da bodo izdelali akcijski načrt za trajnostno energijo in v njegovo izvajanje vključili tudi civilno družbo, poleg tega pa spodbujali izmenjavo izkušenj in znanja z drugimi regijami.

Alpske regije doslej k podpisu niso pristopile. Konvencijo je podpisalo samo 9 od skupaj 400 mest oziroma občin, ki ležijo na območju Alp. Medtem ko na seznamu podpisnikov ni nobenega mesta iz Nemčije, Lihtenštajna in Švice, pa pri konvenciji sodelujejo naslednji kraji: Andora/I, Avigliana/I, Bolzano/I, Echirolles/F, Grenoble/F, La Bastidonne/F, Laxenburg/A, Wolfurt/A in Ljubljana/SI.

Konvencija županov je nastala leta 2007 v okviru paketa ukrepov, ki jih je EU sprejela na področju varčevanja z energijo in varstva podnebja, mesta pa spodbuja k takojšnjemu izvajanju ukrepov za preprečevanje podnebnih sprememb. Več informacij na <http://eumayors.eu> (en)

Avstrija išče podnebju najprijaznejšo občino 2009

Avstrijsko Zvezno ministrstvo za življenje, ki pokriva področje kmetijstva, gozdarstva, okolja in vodnega gospodarstva, bo tudi letos z razpisom natečaja v sodelovanju z Zvezo občin in vodilnim avstrijskim podjetjem za dobavo električne energije iskalo občino, katere ravnanje na področju varstva podnebja je v Avstriji najbolj ozaveščeno. Iščejo se občine, katerih delovanje na področju obnovljivih virov energije, energijske učinkovitosti in oblikovanja okoljske zavesti je še posebno inovativno in zgledno. Občine lahko projekte predložijo do 14. junija 2009 na www.kommunalnet.at/klimaschutzgemeinde (de) online.

Na letošnjem natečaju so kategorije predloženih vlog razdeljene glede na velikost občine, zato bodo letos majhne občine s svojimi projekti imele več možnosti za uspeh. V vsaki kategoriji bodo izbrani trije zmagovalci. Devet nagrajencev bo prejelo nagrade v skupni vrednosti 90.000 EUR, zmagovalci posameznih kategorij pa bodo poleg tega prejeli zeleno obrobjeno krajevno tablo, na kateri bo vtisnjen napis "Podnebju najprijaznejša občina 2009". Podelitev nagrad bo 25. novembra 2009. V javnosti je bil zelo odmeven že prvi natečaj lansko leto, ko se ga je udeležilo 80 mest in občin.

Vir: http://www.ots.at/presseaussendung.php?schluessel=OBS_20090416_OBS0006 (de)

Občine kot zgled dobrega ravnanja na področju rabe obnovljivih virov energije

© Verbund / Petra Spiola

Francoski izdelki z blagovno znamko Regijski naravni park

Mlečna marmelada iz regijskega parka Vercors, pohod v mesečini v naravnem parku Verdon, ekološke jedi v Annecyju in še približno drugih 300 izdelkov, strokovno znanje in turistična ponudba z blagovno znamko Regijski naravni park – vse to je odslej na voljo tudi na spletnem naslovu www.lemarchecitoyen.net (fr). Z iskalnikom lahko po seznamu iščemo solidarnostne in pravične oblike ponudbe po posameznih regijah ali področjih, kot so npr. javno zdravje, prehranjevanje, potovanja ali transport. Ponudba spodbuja naravi prijazno in ozaveščeno potrošnjo in dviguje vrednost proizvodom, ki izhajajo iz regijskega naravnega parka.

Blagovno znamko Regijski naravni park lahko prejmejo tisti proizvajalci, ki se zavzemajo za varstvo okolja, povezanost z domačim okoljem in socialno trajnostjo.

Več informacij na http://www.parcs-naturels-regionaux.fr/fr/approfondir/communiquer-presse.asp?op=communiquer_details&id=990 (fr)

RiskPlan bo pripomogel k lažjemu obvladovanju tveganj

V okviru projekta AdaptAlp je bilo predstavljeno programsko orodje za analizo naravnih nesreč RiskPlan, ki sta ga izdelala švicarski Zvezni urad za okolje (BAFU) in švicarski Zvezni urad za varstvo prebivalstva (BABS). S tem instrumentom je mogoče bolje oceniti naravne nesreče, posebnost RiskPlana pa je možnost, da se na enostaven način združujejo znanja in izkušnje strokovnjakov in neposredno prizadetih.

Osrednji namen projekta AdaptAlp je izdelava različnih najprimernejših ukrepov za preprečevanje vplivov podnebnih sprememb v Alpah. Leta 2007 je bavarsko državno ministrstvo za okolje in zdravje (StMUG) pričelo izvajati triletni projekt Prilagajanje podnebnim spremembam v alpskem prostoru (Adaptation to Climate Change in the Alpine Space – AdaptAlp). Delovanje DS alpskih dežel financira v 76 % Evropska unija, sredstva pa poleg bavarskega ministrstva prispevajo tudi švicarski Zvezni urad za okolje, italijanska Accademia Europea di Bolzano in slovenski Geološki zavod Slovenije. S predhodno registracijo na www.riskplan.admin.ch (de/fr/en) si lahko izdelate individualno oceno tveganja.

RiskPlan lahko pripomore k izboljšanju zasnov protipoplavnega varstva.

© CIPRA International

Proti toku

Od 21. do 24. maja 2009 bo v izobraževalnem središču v švicarskem kraju Salecina potekal strokovni posvet z naslovom Proti toku – socializem in nonkonformizem na meji med Graubündnom/CH in Valtellino/ v letih 1900-1970. S to prireditvijo želi fundacija Salecina predstaviti manj raziskane vidike političnega življenja v švicarski regiji Südbünden in pri tem „odpreti okno“ proti dolinama Valtellina in Valchiavenna/I.

Delavsko gibanje v teh krajih nikoli ni bilo posebno močno in organizirano, prav tako ni bilo nikoli predmet raziskovanja. Njegovo zgodovino so zelo zaznamovale močne osebnosti, katerih življenjske zgodbe pričajo o vplivu in prepričljivosti socialistične ideje. Ta je v odročnejših alpskih dolinah privedla do različnih pobud in aktivnosti.

Fundacija Salecina združuje aktivne posameznike iz različnih držav in organizira prireditve, ki želijo spodbuditi udeležence in družbo. S takim ciljem je Salecina nekdane kmečko posestvo v bližini Maloje/CH, med Oberengadinom in Bergellom, preuredila v središče, kjer se lahko organizirajo seminarji delovni sestanki, šolski izleti in počitnice.

Vir: <http://www.salecina.ch/index.php?lg=en> (de/it/en)

O tem in onem

Vodnik po Alpski konvenciji

Stalni sekretariat Alpske konvencije je pred kratkim v petih jezikih (de/en/fr/it/sl) izdal novo publikacijo z naslovom Alpe: osem držav, enotno ozemlje. Alpska konvencija se s svojimi cilji in izvedbenimi instrumenti predstavlja v dveh delih, prav tako pa so predstavljeni tudi Omrežje občin „Povezanost v Alpah“, mreža ALPARC, društvo Alpско mesto leta in projekt Via Alpina. Cilj ustanovitve vseh teh mrežnih organizacij je bilo izvajati strateška načela v praksi. Z zgoščenimi besedili je monografija o Alpah, opremljena z bogatim slikovnim gradivom, priporočljiv „ključ“ do Alpske konvencije.

Vir: http://www.alpconv.org/archive/public01_sl (de/it/fr/sl)

Večja prisotnost eksotičnih rastlin na gorskih območjih

Globalna raziskovalna mreža Mountain Invasion Research Network (MIREN) raziskuje množično prodiranje tujih sort rastlin na gorska območja, ki se odvija na svetovni ravni. Do sedaj je mreža zabeležila že 1500 tujih sort rastlin. Ker njihovo število narašča, obstaja bojazen, da bodo v prihodnje velik problem za varstvo narave na gorskih območjih. Poleg tega je pričakovati, da se bo zaradi podnebnih sprememb problem biološke invazije še povečal. Z izvajanjem raziskav na gorskih območjih pa bi lahko tovrstne težave prepoznali pravočasno in uvedli ustrezne ukrepe.

Vir: http://www.biodiversity.ch/d/services/information_service_ibs/detail.php?id=421 (de/fr)

Volčji brat se seli

Šakal, katerega prvotna domovina je bila Afrika, Azija in južna Evropa, je v zadnjih 25 letih svoj teritorij razširil proti zahodu. Iz Bolgarije in s Hrvaške, kjer že obstajajo jedra populacij z več kot 100 osebki, mladi samci potujejo do Nemčije in Italije in iščejo nov življenjski prostor, pri tem pa jim koristi tudi dejstvo, da so bili volkovi iztrebljeni.

Biologi so zaskrbljeni zaradi vsejedega plenilca, ki lahko zaradi svoje zmožnosti prilagoditve prežene domače manjše lisice iz njihovih običajnih revirjev. Ni znano, kdaj naj bi šakal dosegel zahodne alpske države, vendar pa so mladiče šakala v Avstriji opazili že leta 2007.

Vir: NZZ am Sonntag, 19. 4. 2009 (de)

Frankfurt: 13. mednarodni kongres o pasivni hiši

Več kot 100 strokovnjakov iz celega sveta se je 17. in 18. aprila v frankfurtskem sejemske središču udeležilo kongresa o pasivni hiši, kjer so v 16 delovnih skupinah poročali o najnovejših razvojnih usmeritvah, izdelkih in razvojnih trendih v energijsko učinkoviti gradnji. Vse to priča, da se je standard pasivne hiše uveljavil tudi zunaj nemškega jezikovnega prostora kot inovativna ideja, ki se sedaj uporablja tudi v drugih državah (ZDA, Kanada, Italija, Francija in Belgija, skandinavske države itd.). Najpomembnejše teme letošnjega kongresa so bile zlasti javna gradnja, javne pobude za finančne podpore pasivni gradnji, obnova obstoječih objektov v pasivnem standardu in nastanovanjska gradnja.

Več informacij o prireditvi: http://www.passivhaustagung.de/dreizehnte/english/index_eng.html (de/en)

Prireditve

Razstava fotografa Matevža Lenarčiča: **Alpe, kot jih vidijo ptice**. Ljubljana, Tivolski park, Jakopičevo sprehajališče, 16.4. - 15. 6. 2009. Jezika: sl, en. Organizira: Ministrstvo za okolje in prostor.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.panalp.net/sl/news.html> (sl)

Pohodniški festival: **Basecamp09: doživljanje sprememb v okolju**. Zürich, Lugano, Chur, Ženeva, Neuenburg, Bern/CH, 1. 5.-13. 9. 2009.

Jeziki: de, fr, it, en. Organizira: fundacija Science et Cité.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://basecamp09.ch/index>. (de/fr/it/r)

Konferenca: **Tri Alpe Adria 2009: energijsko učinkovita arhitektura zdaj!** Belo jezero/Weissensee/A, 4.-5. 6. 2009. Jeziki: de, it, sl. Organizira: Tri-Alpe-Adria GenBR.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.hausderzukunft.at/results.html/id5617> (de)

Mednarodna konferenca: **Prihodnost gorskih območij se tiče nas vseh!** Garmisch-Partenkirchen, 9.-10. 7. 2009. Jeziki: de, it, fr, sl, en.

Organizira: BMELV.

Več informacij na spletnem naslovu: www.konferenz-zukunft-berggebiete.de (de/en)

2nd DIVERSITAS Open Science Conference – Biodiversity and society: understanding connections, adapting to change. Cape Town/ZA, 13.-16. 10. 2009. Jezik: en. Organizira: Diversitas.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.diversitas-osc.org/> (en)

Saj ni res, pa je...

... Kar zadeva enakopravnost z moškimi kolegi na zimskih olimpijskih igrah: Mednarodni olimpijski komite ne bo dovolil ženskih smučarskih skokov na olimpijskih igrah leta 2010 v Vancouvru (Kanada). Kot se je proti „letečim ženskam“ izrazil tudi predsednik Mednarodne smučarske organizacije (FIS) Gian-Franco Kasper, ženski skoki naj ne bi bili še zreli za OI, saj naj bi zaradi trdega pristanka tekmovalkam lahko počila maternica.

Naš predlog za miroljubno dosego soglasja: izravnalni ukrep smučarskim skokom za ženske leta 2010 v Vancouvru naj bo uvedba discipline Maraton enakopravnosti na londonskih letnih olimpijskih igrah – obvezen za vse ...

Vir: Die Wochenzeitung, 19. 2. 2009 (de)